

جمهوری اسلامی ایران
وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی

شماره: ۳۰۴/۵۳۶۶

تاریخ: ۱۴۰۳/۰۴/۱۱

پیوست: ندارد

«جهش تولید با مشارکت مردم»

((مقام معظم رهبری))

معاون محترم بهداشت دانشگاه/دانشکده علوم پزشکی و خدمات بهداشتی و درمانی...

موضوع: پیرو ایمونوگلوبولین (آنتی سرم) ضد هاری اسبی

با سلام و احترام

پیرو به نامه شماره ۳۰۴/۴۷۸۶ تاریخ ۱۴۰۳/۳/۳۰ در خصوص دستورالعمل ایمونوگلوبولین (آنتی سرم) ضد

هاری اسبی و نحوه استفاده از آن، تغییرات ذیل به حضور ارسال می گردد.

- اندیکاسیون استفاده از سرم ضد هاری اسبی فقط برای گروه ۳ طبق دستورالعمل کشوری استفاده گردد.
- شستشوی کامل زخم حداقل به مدت ۱۵ دقیقه برای هر ضایعه انجام شود
- پس از شستشوی محل جراحی سرم فقط در اطراف و داخل محل گزش استفاده شود و از تزریق باقیمانده سرم در عضله خود داری گردد
- در حال حاضر تا ارزیابی عوارض سرم ضد هاری اسبی، استفاده از این سرم فقط در واحد های مراقبت پیشگیری از هاری که در بیمارستان و زیر نظر پزشک هستند تجویز گردد
- در واحدهای پیشگیری و کنترل هاری با فاصله طولانی که امکان دسترسی به بیمارستان وجود ندارد استفاده از سرم اسبی زیر نظر پزشک بلامانع است.
- انجام آزمون پوستی ضروری نیست.
- وجود سابقه حساسیت در بیماران سوال شود در صورت وجود سابقه حساسیت تزریق سرم حتما در بیمارستان و زیر نظر پزشک انجام شود
- عوارض احتمالی به دقت ثبت گردد و لازم است همه موارد واکنش نسبت به سرم اعم از واکنش های موضعی و عمومی شامل التهاب اطراف زخم و...، و یا سیستمیک شامل کاهش فشار خون و اختلال هوشیاری.....) به دقت ثبت و در اسرع وقت به سازمان غذا و دارو، مرکز مدیریت بیماریهای واگیر گزارش شود.
- در صورت استفاده از ویال سرم ضد هاری اسبی، با رعایت زنجیره سرما و اصول تزریقات ایمن می توان تا ۲۴ ساعت از باقی مانده آن استفاده کرد.
- طبقه بندی موارد تماس به منظور انجام اقدامات لازم برای پیشگیری و تزریق واکسن و سرم ضد هاری در جدول زیر نشان داده شده است.

جمهوری اسلامی ایران
وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی

شماره: ۳۰۴/۵۳۶۶

تاریخ: ۱۴۰۳/۰۴/۱۱

پیوست: ندارد

«جهش تولید با مشارکت مردم»

((مقام معظم رهبری))

انواع مواجهه و درمان های توصیه شده	
طبقة بندی انواع مواجهه با حیوان مشکوک به هاری	اقدامات درمانی پس از مواجهه
گروه I: لمس کردن یا غذا دادن به حیوان مشکوک، لیسیدن پوست سالم توسط حیوان مشکوک	شستشوی محل
گروه II: گاز گرفتن پوست، خراشیدگی کوچک و کم ساییدگی بدون خونریزی	درمان موضعی زخم، تزریق بلافاصله واکسن
گروه III: گزیدگی و خراشیدگی منفرد یا متعدد عمیق پوستی، آلودگی غشاء مخاطی یا پوست صدمه دیده با بزاق از طریق لیسیدن، مواجهه با خفاش، گزش یا خراشیدگی توسط خفاش گزش ها در سر، گردن، صورت و دست و ناحیه تناسلی افراد با ضعف شدید سیستم ایمنی گزش توسط حیوان محتمل یا قطعی مبتلا به هاری	درمان موضعی زخم، تزریق بلافاصله واکسن و ایمونوگلوبولین اختصاصی ضد هاری

دکتر شهنام عروسی
رئیس مرکز مدیریت
بیماریهای واگیر
(مهر)